

**EVALUAREA NAȚIONALĂ PENTRU ABSOLVENȚII CLASEI A VIII-A
Anul școlar 2019 – 2020**

**Probă scrisă
Limba și literatura română**

Testul 7

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de două ore.

SUBIECTUL I

40 de puncte

Citește următorul text:

În toate duminicile și zilele de sărbători, dis-de-dimineată, cobora despre munte și intra călare în sat un voinic curățel. Nimeni nu se întreba de unde vine și unde descalecă; toată lumea știa că este Miron oierul și nimeni mai mult nu dorea să știe.

Trecuse un an de zile de când Miron venea mereu la joc; flăcăii îi erau prieteni, iar fetele se adunau bucurosi împregiurul lui ca să-i asculte poveștile, vorbele șăgalnice și cântecele frumoase. Din când în când, dar foarte arareori, Miron scotea din șerpar* un fluieraș, pe care cânta câte o doină plină de duioșie, încât oprea răsufierea celor ce-l ascultau. Din când în când, numai arareori, scotea Miron fluierașul său; îl scotea însă totdeauna când Marta îl ruga; ba era chiar destul ca ea să privească la șerpar, pentru ca Miron să puie mâna pe piept, gata de a-i face pe plac.

Acesta e lucru știut de toți, ba chiar un lucru care de sine se înțelegea. Cine nu ar fi dorit să asculte cântecele lui Miron și care fată nu ar fi dorit să-i fie în apropiere și să-i audă graiul limpede? Marta era fiica Mihului Saftei și era un lucru firesc ca atunci când ea roagă, să nu zică ba, mai ales știind să-l roage atât de frumos cum avea obiceiul. Fetele dar, când voiau să asculte, rugau pe Marta; Marta însă mai totdeauna le răspundea că Miron nu voiește, fiindcă nu e tocmai în voia lui cea bună. Numai din când în când, foarte arareori, Marta ruga pe Miron să cânte.

În horă Miron totdeauna e cumpătat, încât parcă numai șuguește* cu jocul. Dar ochii tuturor se opresc asupra lui. Înalt și mlădios, cu umerii lați și cu pieptul ieșit, el calcă lat și pe întreaga talpă, încât la fiecare pas întregul trup i se scutură și se leagănă când la dreapta, când la stânga. Când stă însă și-și ridică fruntea ieșită din față, fetele tresar sub privirea lui. Un cap bălan* cu părul lung până pe umeri, cu o față albă și străbătută ca de-o răsufiere de rumeneală, cu doi ochi mari și albaștri ca fața cerului privită de pe culmea muntelui. Totdeauna e în această față ceva ce nu se mai găsește în alte fețe, un fel de tristeță, un val de gânduri, iară în surâsul de pe buzele lui ascuțite totdeauna e ceva ce-ți deschide sufletul.

E minunat flăcău Miron și nu e minune că toți îl caută și îl doresc. Înspre amurgul serii, când jocul se sparge, Marta pleacă spre casă [...] însoțită de fete și de flăcăi. Între flăcăi este și Miron, care, precum de la sine se înțelege, totdeauna merge alături cu dânsa.

Peste puțin, ei lasă apoi ulița, trec un pârliaz de la dreapta și merg pe o cale mai scurtă, pe poteca dintre vii, pe la Fântâna Corbului, unde izvorăște apa cea bună.

Până aici merge Miron. Mai departe nu. Aici apoi, câteodată, fetele și flăcăii se opresc și Marta roagă pe Miron să cânte. [...]

— Cântă mai departe, căci grozav de frumoasă e doina! îi zise ea cu stăruință.

Ioan Slavici, Gura satului

* șerpar – brâu lat de piele (prevăzut cu buzunare) pe care îl poartă țărani; chimir

* a șugui – a glumi; a duce cu vorba; a minți

* bălan – (despre oameni sau părul lor) blond

A. Scrie răspunsul pentru fiecare dintre următoarele cerințe cu privire la textul dat.

1. Notează câte un sinonim potrivit pentru sensul din text al cuvintelor subliniate: totdeauna, să privească. **4 puncte**
2. Menționează rolul virgulei din secvența *ei lasă apoi ulița, trec un pârliaz de la dreapta și merg pe o cale mai scurtă*. **4 puncte**
3. Explică modul de formare a cuvintelor subliniate din secvențele: Înspre amurgul serii și cântase atât de frumos. **4 puncte**
4. Transcrie două cuvinte care conțin vocale în hiat din fragmentul: *Acesta e lucru știut de toți, ba chiar un lucru care de sine se înțelegea. Cine nu ar fi dorit să asculte cântecele lui Miron și care fată nu ar fi dorit să-i fie în apropiere și să-i audă graiul limpede?* **4 puncte**
5. Numește două moduri de expunere identificate în text. **4 puncte**
6. Precizează, într-un enunț, un motiv pentru care fetele din sat o roagă pe Marta să-l convingă pe Miron să cânte. **4 puncte**

B. Redactează o compunere de minimum 150 de cuvinte, în care să-l caracterizezi pe Miron, personajul din textul dat. **16 puncte**

În compunerea ta, trebuie:

- să prezinți două trăsături ale personajului dat, valorificând textul dat;
- să illustrezi două modalități de caracterizare a personajului dat, prin câte o secvență comentată;
- să ai un conținut adecvat cerinței;
- să respecti precizarea privind numărul minim de cuvinte.

SUBIECTUL al II-lea

36 de puncte

Citește următorul text:

„Go” este un vechi și complex joc de inteligență, cu o bogată istorie în țările răsăritene ale Asiei. [...]

Legenda spune că goul a fost inventat în China antică, în urmă cu aproximativ 4000 de ani, de către un înțelept al unui împărat chinez. Au fost descoperite piese de go în morminte antice chineze și se pare că, la început, setul de joc era folosit și cu alte scopuri, cum ar fi prezicerile sau calculele matematice (ca abac).

De-a lungul istoriei multimilenare, mai mulți jucători s-au remarcat prin talentul lor extraordinar. Dintre aceștia, celebru este, fără îndoială, Go Seigen, un geniu al jocului, cel care a pus bazele goului modern. [...] În România, jocul de go a apărut în zona Timișului, în urmă cu aproximativ 70 de ani, prin intermediul domnului Walter Schmidt, cel care a învățat regulamentul dintr-o carte descoperită întâmplător și a format un mic nucleu de jucători.

La nivel mondial, supremația este deținută de jucători din China și Coreea de Sud. Deși nu se poate spune cu exactitate cine este numărul 1, doi jucători se remarcă prin numărul de titluri câștigate: sud-coreeanul Lee Sedol și chinezul Gu Li.

În prezent, în România există un număr de aproximativ 550 de jucători legitimați, cel mai tânăr are în jur de 6 ani, cel mai vârstnic fiind chiar Walter Schmidt (82 de ani). Cel mai bun jucător român de go este Cătălin Țăranu, fiind unul dintre puținii profesioniști europeni în materie. În acest moment sunt afiliate federației 22 de cluburi și structuri sportive, la nivel național. Există doar competiții pe categorii de vârstă, nu ligi diferențiate valoric.

Gabriel Bucur, **Jocul de go, un alt „sport al minții”**,
în **Sport revolution**

A. Scrie răspunsul pentru fiecare dintre cerințele de mai jos.

1. Formulează câte un enunț în care să precizezi următoarele aspecte din textul dat:
 - țara în care a fost inventat jocul de go;
 - vârsta celui mai tânăr jucător de go, legitimat în România.**4 puncte**
2. Scrie numele autorului și titlul articolului din care a fost extras fragmentul dat. **4 puncte**
3. Menționează diateza și modul verbelor subliniate în textul dat. **4 puncte**
4. Precizează funcția sintactică a cuvintelor subliniate, menționând partea de vorbire prin care se exprimă:
Au fost descoperite piese de go în morminte antice chineze. **4 puncte**
5. Transcrie propozițiile subordonate din fraza următoare, precizând felul acestora: *Au fost descoperite piese de go în morminte antice chineze și se pare că, la început, setul de joc era folosit și cu alte scopuri, cum ar fi prezicerile.* **4 puncte**
6. Construiește o frază alcătuită din două propoziții în care să existe o propoziție subordonată predicativă, introdusă prin adverbul relativ *cum*. **4 puncte**

B. Redactează o narațiune de 150 – 300 de cuvinte, în care să prezinți o întâmplare petrecută în timpul unui concurs. **12 puncte**

În compunerea ta, trebuie:

- să relatezi o întâmplare, respectând succesiunea logică a faptelor;
- să precizezi două elemente ale contextului spațio-temporal;
- să ai un conținut adecvat cerinței;
- să respecti precizarea privind numărul de cuvinte.

Notă! Respectarea, în lucrare, a ordinii cerințelor nu este obligatorie.

Vei primi 14 puncte pentru redactarea întregii lucrări (unitatea compoziției – 2 puncte; coerența textului – 2 puncte; registrul de comunicare, stilul și vocabularul adecvate conținutului – 2 puncte; respectarea normelor de ortografie – 3 puncte; respectarea normelor de punctuație – 3 puncte; așezarea corectă a textului în pagină – 1 punct; lizibilitatea – 1 punct).